

Nieuwsbrief

Vereniging voor Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

De reis van de wijze mannen verbeeldt de collectieve en individuele reis van de mensheid, de reis van onze menselijke zoektocht naar waarheid

December 2018

Inhoud

- Kerstmis 2018
Jan Tünnissen 3
- Bij het overlijden van Thomas Keating en Joseph Boyle
Joost van Buuren 4
- You are the light door John Martin Sahajananda,
Inleiding, vertaling Mariejan de Lange 6
- De onmisbare waarde in het leven
Jan Tünnissen 10
- Parelduiken, boekje van Marga Haas
Recensie, Margriet van Raaij 12
- Oorspronkelijk geschenk, Jaar 4 lesbrieff 8
Kim Nataraja 13
- Agenda 2019 15
- Colofon 16

Omslag ontleend aan: <https://www.dordrechtmuseum.nl/activiteiten/spirituele-betekenis-ikonen/>

Het onderschrift komt uit de inleiding van het boek
YOU ARE THE LIGHT van Brother John Martin Sahajananda

Kerstmis 2018

De tijd van Advent is al eeuwenlang een tijd van inkeer en van stilte. Een tijd om te kijken naar de duisternis om ons heen, het donker in ons zelf... en te zoeken naar antwoorden; in stilte je bewust worden dat duisternis je geschikt maakt voor vereniging met Hem.

In de huidige tijd is de spirituele rijkdom te midden van de drukte voor Kerstmis meer en meer op de achtergrond geraakt. Sentimentele en commerciële aspecten domineren en krijgen zelfs prioriteit. De verkoop van kerstbomen vond al vóór het grote kinderfeest plaats. Het lijkt wel of we door het grote EGO geregeerd worden.

Paulus zei al in zijn tijd dat hij beheerst werd door een wet, die hem ertoe bracht dingen te doen die hij liever niet deed (volgens Rom.7, 22-23).

En toch.... de Advent is voor ons christenen een periode om zich vooral in spiritueel opzicht voor te bereiden op de komst van Jezus. Is er ruimte voor een dialoog na een periode van spanning en afscheiding van de World Community of Christian Meditation? We willen staan in de traditie van John Main o.s.b. maar daar hoort bij dat we open staan voor blijven praten, luisteren en bevragen. Weg van het streven van "zo is het en zo moet het". De spiritualiteit over de komst van Jezus van Nazareth is gericht naar de ruimte waar vrede en licht voor allen aanwezig is.

Zoals u misschien weet, heb ik zo goed als alle meditatiegroepen van de Vereniging Meditatie vanuit de Christelijke Traditie bezocht.

De afgelopen periode mocht ik ook het genoegen hebben om twee gesprekken te hebben met o.a. José Pype, Europees coördinator van de WCCM en tijdens het John Main seminar in september te Brugge met Laurence Freeman o.s.b. Als gevolg hiervan heb ik de landelijke dag van de WCCM NL in Rotterdam bijgewoond. Ook daar heb ik een kort onderhoud gehad met Sicco Claus, voorzitter/ coördinator van WCCM NL. Doel van de bijeenkomsten is: hoe kunnen we in de toekomst elkaars bezinningsdagen bezoeken en tot een uitwisseling van elkaars nieuwsbrieven komen waardoor er blijdschap, vertrouwen en liefde kan ontstaan.

Reflecterend op deze bijeenkomsten kan ik alleen maar concluderen dat vanuit de John Main gedachte het een positieve ervaring is geweest en ik heb dit ook met de leden van de stuurgroep mogen delen. Het is duidelijk dat ik u hiervan eerlijk en oprecht op de hoogte moet brengen.

Ik hoop dat we in de Advent ons met liefde en hoop kunnen richten op de dagelijkse meditatie. Leren te leven in de verwachting op Zijn komst moge ons hart verlichten.

Jan Tünnissen

Bij het overlijden van Thomas Keating en Joseph Boyle

Thomas Keating (links) en Joseph Boyle (rechts) met Lucette Verboven
(<http://www.braambos.be/tv/prod/T/d/TV-20151004-A/>)

In ons septembernummer besteedden wij aandacht aan het boek *Open Geest Open Hart* van Thomas Keating. Nu bespreken wij een ander boek: *Wereld zonder Einde*. Lucette Verboven heeft het samengesteld na interviews met Thomas Keating en Joseph Boyle. Juist toen ik mij verdiepte in dit boek las ik dat beiden bijna tegelijkertijd in de maand oktober zijn overleden. Thomas Keating op 95-jarige en Joseph Boyle op 76-jarige leeftijd. Ik wil mijn bespreking aan hun nagedachtenis opdragen.

Ook het boekje *Wereld zonder Einde* heeft het Geconcentreerd Gebed (Centering Prayer) als rode draad. Dat is de gebedsmethode die Thomas Keating met enkele medebroeders heeft ontwikkeld en die hij diepgaand bespreekt in *Open Geest Open Hart*. Maar in *Wereld zonder Einde* gaat het om een bredere geestelijke context.

De beide kloosterlingen uit het Cisterciënzer klooster van Snowmass, Colorado vullen elkaar prachtig aan. Joseph Boyle spreekt over zijn leven als monnik en hoe hij de Eeuwige ervaart in zijn leven. Thomas Keating doet dit ook, maar gaat daarnaast diep in op een breed scala van vragen over o.m. onze geestelijke ontwikkeling en kosmologie. Graag probeer ik die twee thema's kort samen te vatten. Ik hoop dat het je inspireert om het boek zelf te gaan lezen.

Thomas Keating noemt ons mensen *verwond*. Wij zoeken het geluk op manieren die uiteindelijk tot mislukken gedoemd zijn, bijv. in succes, geld en overmatige consumptie. Wij komen op een moment tot de conclusie dat dit een doodlopende weg is. Hij noemt dit gebrek aan geluk de reden dat we op zoek gaan naar God. En God wil niets liever dan zijn zoekende kinderen helpen. Wij kampen met de schaduwkanten van ons ego, het onechte ik. Dat onechte ik komt volgens Thomas Keating voort uit de praktisering van drie emotionele programma's voor geluk: veiligheid en overleven, hechting en waardering, macht en controle. Wij hebben die programma's in onze jeugd aangeleerd. Afhankelijk van onze opvoeding en ervaringen bepalen die daarna ons leven. Velen van ons zijn hun hele leven geestelijk bezig om de schaduwkanten van het ego te overwinnen en het onechte ik los te laten. Als we erkennen dat ons leven onbeheersbaar is geworden, geven we ons helemaal aan Hem over. De transformatie gaat in wezen om een groeien in liefde voor God en onze naasten. In die overgave, waarin we verenigd zijn met God, vinden we het geluk, de ware vreugde. Alles wat we ervoor hoeven te doen is in te stemmen

met Gods liefdevolle handelen in ons leven. Geconcentreerd (stil) gebed dag na dag beoefend drukt deze instemming uit. Het kan de verwondingen van het menselijk tekort helen. In een op deze manier getransformeerd leven staan opoffering en dienstbaarheid op de voorgrond. Dat leren we van Christus die zich tot het uiterste gaf. Maar Thomas Keating zegt erbij dat het helemaal niet meevalt je onechte ik los te laten tenzij je ervaart dat er iets beters is.

Keating vindt dat zijn ideeën over God enorm zijn verrijkt door de moderne wetenschap. Hij stelt “de schepping was geen eenmalig gebeuren maar is iets dat plaats vindt in iedere nanoseconde van de tijd. (...) We leren erdoor hoe we bij God kunnen blijven op een dieper niveau van ons bestaan.”

Hij sluit aan bij de evolutionaire theologie van Pierre Teilhard de Chardin (1881-1955). God laat zijn toewijding zien in de voortgaande evolutie van het universum. We leven te midden van immense kosmische processen. Christus is in ieder deeltje van het universum. Voor Keating is er geen tegenstelling tussen wetenschap en geloof. De natuur is een manifestatie van de Eeuwige. Jezus wil de mensheid brengen tot hogere stadia van bewustzijn. Dit betekent dat we ons toenemend open stellen voor Gods plan van Eenwording van de mensheid. We leren de gehechtheden van het onechte ik los te laten en nader in de Aanwezigheid van de Eeuwige te komen.

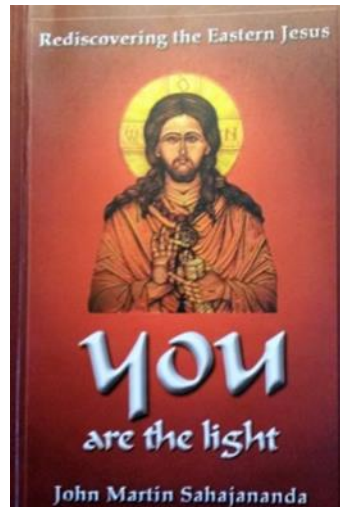
Thomas Keating zegt: *Niets doet er werkelijk toe, behalve God. Maar ook doet alles ertoe vanwege God.*

Joost van Buuren

Wereld zonder Einde, Thomas Keating, Uitgeverij Kok, Utrecht 2017, 183 pp.

You Are the Light' door John Martin
Sahajananda, 2002

Het boekje *'You Are the Light'* is een vernieuwende interpretatie van Jezus' boodschap in de context van de **interreligieuze dialoog**, in het bijzonder die tussen christendom en hindoeïsme. Het omarmt de inzichten van oudere tradities en geeft een diepgaande en inspirerende visie voor een vernieuwd Christendom.

Afgelopen augustus mochten wij Brother John Martin Sahajananda OSB ontvangen in Postel voor een retraitsweekend. Thema van zijn lezingen was: *'From Becoming to Unfolding' - The Way of Jesus is the Way of Unfolding*. Met toestemming van John Martin Sahajananda plaatsen wij in gedeelten de vertaling van zijn bovengenoemde boekje in de nieuwsbrief. In dit nummer beginnen we met de Inleiding.

Met dank aan de vertalers: Mariejan de Lange, Margriet van Raaij en Frans de Jonge.

Jij bent het licht

Inleiding

Drie wijzen uit het Westen

Dit boek wordt opgedragen aan de drie oprichters van de Saccidananda Ashram. De ashram, beter bekend als Shantivanam (letterlijk Woud van Vrede), ligt vlakbij het kleine stadje Tannirpalli aan de oever van de heilige rivier Cavery zo'n 30 km van de Zuid-Indiase stad Trichy. De ashram werd in 1950 gesticht door twee Franse priesters, Jules Monchanin en Henri le Saux, en kreeg later een wereldwijde reputatie als een plaats van gebed en interreligieuze dialoog, geïnspireerd en geleid door Bede Griffiths, een Engelse Benedictijner monnik die in 1968 naar de ashram kwam.

De stichters van Shantivanam kun je je voorstellen als drie wijze mannen uit het Westen, de hedendaagse tegenhangers van de drie wijzen uit het Oosten die het kindje Jezus, geboren uit de hoogte, kwamen zoeken. Ze waren zich bewust, wijs als ze waren, van de beperkingen van hun geest en kennis en keken omhoog om de ster van wijsheid te zien verschijnen. De reis van de wijze mannen verbeeldt de collectieve en individuele reis van de mensheid, de reis van onze menselijke zoektocht naar

waarheid. Zij begonnen hun reis in het Oosten en zij beëindigden deze in het spirituele 'Oosten', dat wil zeggen in God, in de eeuwigheid, de bron van Leven, het eeuwig Woord.

Maar toen beperkte de menselijke geest het eeuwig Woord dat in de stal geopenbaard werd, tot de God en Vader van Jezus Christus. Dit gaf verdeeldheid tussen Christenen en niet-Christenen en sloot de deur naar de God van de eeuwigheid. God de Vader van Jezus Christus is de God van de geschiedenis en traditie en niet de God van eeuwigheid.

Zoals we in dit boek zullen zien, zijn alle religies, inclusief het Christendom, gebaseerd op de God van de geschiedenis. Het is echter alleen de directe ervaring van God die door de barrières, veroorzaakt in de naam van de God van de geschiedenis, heen kan breken en de wonden van verdeeldheid in onze wereld kan helen.

In de Indiase traditie worden religies gezien als *apara vidhya*' of lagere wijsheid. Maar de lessen van Jezus werden gebouwd op het fundament van *para vidhya*, de directe ervaring van God.

Tegenwoordig zijn de Christenen verdeeld in de naam van Christus en is Christus een bron van verdeeldheid tussen de wereldreligies. Hoewel oecumene en interreligieuze dialoog wel enige waarde hebben, zoeken zij de eenheid in onze geschiedenis, in geschriften en tradities. Maar dit is zoeken naar de levenden tussen de doden. Het verleden kan ons niet verenigen – het is alleen de God van de toekomst die de mensheid kan verenigen. Gods roep tot mannen en vrouwen van nu is om de God van de eeuwigheid te zoeken en te ontdekken, terug te keren naar hun oorspronkelijke bron en onontdekte en innerlijke grot, de stal die door God gemaakt is en niet door de menselijke geest. Dit is een oproep tot een radicale breuk met het verleden en zoals we zullen zien, zullen de wijzen, de maagd en het kind in het Kerstverhaal allen symbool staan voor deze breuk met het verleden. Dit is de context waarbinnen we Gods roep tot de stichters van Shantivanam kunnen begrijpen. De drie wijzen uit het Kerstverhaal kwamen uit het geografische Oosten en eindigden hun reis in het spirituele 'Oosten' waar ze de opkomende zon van de geboorte van Christus zagen.

Bijna 2000 jaar later vroeg God drie wijze mannen, de stichters van onze ashram, om van het Westen naar het Oosten te reizen, zowel in daadwerkelijke als in spirituele zin. De stichters van Shantivanam waren wijze mannen; ze hadden allen een diepgaande kennis van hun eigen traditie en leefden er ook vele jaren vol overtuiging naar. Maar ze waren niet tevreden. Ze zagen allemaal de beperking van hun christelijke traditie en voelden dat er iets miste. Dit besef maakt iemand ontvankelijk, als een kind, wijs – want met deze kwaliteiten kan iemand Gods roep horen en de reis maken naar het spirituele 'Oosten', de bron van ons innerlijk zijn, het onbekende, onontdekte dat in ons ligt. Het was voor alle drie een innerlijke roep, een reis naar de innerlijke ruimte van het hart waar de ontmoeting met de levende God plaatsvindt. Na God te hebben leren kennen door traditie en de schriften werden Jules Monchanin, Henri le Saux en Bede Griffiths geroepen om God direct te ontmoeten.

Deze heilige mannen werden geroepen om in uiterlijke zin op reis te gaan naar India, waar het cultureel geaccepteerd wordt dat mannen en vrouwen moeten zoeken naar de levensbron. Misschien werd India

gekozen omdat hier het kind dat uit hen geboren zou worden beter gevoed en beschermd kon worden. Misschien zagen ze dat religie in het Westen op Herodes was gaan lijken, geobsedeerd door behoud van macht, positie en continuïteit; Herodes wilde geen nieuwe creatieve ideeën die misschien een bedreiging vormden. En net zoals een engel Jozef had gewaarschuwd Maria en het Kind naar Egypte te brengen en daar te blijven totdat het Kind sterk genoeg was om de confrontatie aan te gaan met de koning en de priester, zo werden de 'novieten' uit het Westen geroepen om naar India te gaan totdat God hen letterlijk of figuurlijk zou terugroepen.

De ontmoeting van de maagd, het Kind en de wijzen vond plaats op een onbeduidende plek, een stal waar dieren huisden. Het Eeuwige Woord, in duisternis geboren uit een onaanzienlijke vrouw in een onbeduidende veestal, in een onbelangrijk door militairen bezet land, werd de redder van de mensheid. Op dezelfde manier werden onze stichters geleid naar Tannirpalli, een klein dorp dat net zo onbekend was als de stal in Bethlehem, een plaats waarvan de naam niet eens op de kaart van India staat. Hun onderkomens in de ashram leken meer op stallen dan op huizen en in dit onaanzienlijke werden zij geroepen leven te geven aan het Eeuwige Woord, dat nu een profetisch woord voor onze tijd is geworden.

De wijzen die van het Westen naar het Oosten kwamen, worden op hun beurt profeten van het Oosten naar het Westen. Het woord dat door hen verspreid werd, werd een helend woord. De authenticiteit van dit woord was zijn universele waarde, zijn verenigende kwaliteit, zijn bevrijdende kracht, zijn mogelijkheid tot menselijke groei en zijn niet vooringenomen overtuigingskracht. Hun woord was en is authentiek omdat het profetisch en bevrijdend was. Het woord dat door de stichters van Shantivanam verkondigd werd, breekt door de muren van verdeeldheid heen en scheidt één God en één mensheid. Het openbaart universele wijsheid, de Eeuwige Logos, die zichzelf manifesteert in de menselijke geschiedenis, maar er ook bovenuit stijgt.

Zoals vele naar God zoekenden in India, kwam Henri le Saux die de naam Abishiktananda aannam, naar India en maakte een pelgrimstocht naar Gangotri, waar de heiligste rivier van India, de Ganges ontspringt. Zo wordt iedereen uitgenodigd een pelgrimstocht te maken naar zijn of haar spirituele 'Oosten' en de bron van leven, want de reis naar de levensbron is werkelijke bekering, boetvaardigheid en ware wedergeboorte. Het oorspronkelijke water van God dat door de tijd stroomt, is verontreinigd en beperkt door de geschiedenis; het heeft zijn frisheid en vitaliteit verloren. Er is voortdurend behoefte terug te keren naar de bron van leven, maar alleen wijze vrouwen en mannen die de beperkingen van de geconditioneerde wateren – de beperkingen van religieuze tradities – zagen, kunnen deze reis maken. De koning en de priester, die zich bezighouden met het beschermen van de continuïteit van hun traditie en macht, hebben angst voor de oorspronkelijke wateren. Alleen mensen die onvrede voelen met het water van het dorp en een diepgaand verlangen ontwikkelen naar het levend water zullen, net als Johannes de Doper, de woestijn in trekken om naar het Woord te luisteren.

De spirituele reizen van de stichters van onze ashram kunnen verstaan worden in het licht van de spirituele traditie van India, die het menselijk leven in vier stadia beschrijft. De eerste twee zijn *Brahmacharya*. Hier leert de student over *Brahman*, zoals geopenbaard in de Schriften en *Grhastha*, waar men verantwoordelijkheid neemt in de gemeenschap. Deze twee stadia behoren tot het niveau van continuïteit, die essentieel is bij het handhaven van de orde in de gemeenschap. Het derde stadium is *Vanaprastha*, het kluizenaarsleven, waar 'het proces van verandering en vernieuwing' begint. Dit stadium is een bewegen van het uiterlijke naar het innerlijke en begint als men 'de innerlijke bron gaat uitgraven'. Het vierde stadium is *Sannyasa*, de opperste staat van discontinuïteit. Waar de *brahmachari* en *grhastha* de wetten van traditie en continuïteit volgen, leven de kluizenaar en *sannyasi* naar de wet van discontinuïteit. Een *sannyasi* is niet gebonden aan traditie en leeft volgens de *Sanathana Dharma*, de eeuwige wil van God. Zijn manier van leven is de weg van sterven, sterven aan het verleden en zich begeven in het eeuwige nu. Hij moet altijd in beweging blijven en kan niet stil blijven staan.

Onze stichters woonden de eerste twee stadia in het Westen, waar zij van hun traditie leerden als *brahmacharis* en als priesters en monniken (als *grhastas*) voedden zij zich met hun traditie op een serieuze en diepgaande manier. Daarna begonnen zij hun reis als kluizenaars en, ter voltooiing, als *sannyasis*. De schoonheid van hun reis was dat het de twee tradities van Oost en West bij elkaar bracht.

Deze drie wijze mannen uit het Westen werden door de ster van wijsheid geleid naar de stal van Shantivanam. Ze stonden open voor het spirituele 'Oosten', als symbool voor Eeuwigheid en waren in staat een brug te bouwen tussen de historische God en de Eeuwige God. In de stal van Shantivanam vonden zij het Woord dat uitstijgt boven de christelijke kerken, en alle andere religies. Ook overstijgt het de oecumene en de interreligieuze dialoog. Deze onbekende plaats in India is het uiterlijke symbool van een innerlijke 'stal', waar God of de waarheid werd geboren. Shantivanam is het symbool van ons innerlijk waar grenzen verdwijnen. Waar geen grenzen zijn, is het woud van vrede, Shantivanam.

Gods uitnodiging tot Jules Monchanin, Henri le Saux en Bede Griffiths is Gods uitnodiging tot elke vrouw en man om een spirituele maagd te worden, een kind, een wijze, opnieuw geboren te worden, een pelgrimstocht te maken naar de bron van het leven, het innerlijk en spirituele 'Oosten'.

Vertaling: Mariejan de Lange

De onmisbare waarde in het leven

Er zijn gelovigen, vrienden, die je vragen waarom je contact onderhoudt met anderen waarmee zij enigszins op gespannen voet leven. Een serieuze vraag, die om een geloofwaardig antwoord vraagt.

De Zwitserse psycholoog en psychiater Carl Gustav Jung zegt dat degene die leert zijn schaduw van zijn medemens af te nemen en hem weer met respect in zichzelf te integreren van fundamenteel belang is. Jungs theorie van het onbewuste blijkt van nut te zijn voor het leven in het algemeen en voor het geestelijk leven in het bijzonder. De erkenning en het integreren van onze duistere kant leidt tot mededogen en respect voor de ander. Jung was zich duidelijk bewust van het feit dat deze innerlijke weg essentieel is voor de onderlinge menselijke verhoudingen. In gelovig perspectief gaat het om een dynamische en steeds krachtiger ervaring waarin wij onszelf bemind voelen en als gevolg hiervan groeien in ons vermogen om te beminnen.

We hebben allemaal weleens de ervaring dat wij, ondanks dat we in een donkere periode zitten, op zeker moment toch tot een open en vertrouwensvol gesprek kunnen komen met de ander. Je mag troost en kracht ontdekken die je diepste wezen verlichten. Bij reflectie mag je je afvragen wat dat voor ons betekent.

De liefde kennen

Alle pogingen om God te vangen in het net van het verstand, in boeken en begrippen, komen vaak tevergeefs over; evenzo is dit met de Liefde. Ons verstand schiet te kort en veel, zelfs weldenkende mensen, zeggen dat God niet bestaat.

En toch ... tijdens de vele lange afstandswandelingen ging ons verlangen meer en meer uit naar de intimiteit met de natuur en in de soms moeizame ontmoetingen, waarin de vreugde en de blijdschap opbloede, tot een beminnen van de werkelijkheid van ons bestaan.

Tegenwoordig ervaren wij, voordat in de zondagse eredienst de liturgie zich aan ons ontvouwt, de gelovigen verwickeld zijn in allerlei conversaties. Dit kan een barrière worden voor de intimiteit van de ontmoeting tijdens de liturgie. Het is niet alleen de liefde voor de zondagse liturgie, hoe mooi en

intensief zij ons ook aanspreekt. Nee, het gaat om de ontmoeting met Hem in en met de gemeenschap: met de ander en de Ander.

Maar het gaat verder. Het gaat om de intimiteit op alle dagen van de week; in de stilte, in de natuur en in de ontmoetingen van mens en dier. Met hen die ons bekritisieren, mogen we soms op enkele momenten een verbondenheid ervaren die ons hart raakt en ... onze ogen opent.

Het beste om God de Liefde te leren kennen is dat je je openstelt voor de vreugde, het vertrouwen en de liefde. Die houding ontstaat vaak wanneer je Hem mag zien in de ander. Je ziet Hem weerspiegeld in de levens die gestempeld zijn door vertrouwen, liefde en vreugde. Bij reflectie hierop kan in de stilte een intimiteit aanwezig zijn, die ons hart overstijgt.

Meditatie een weg van intimiteit

John Main o.s.b. zegt dat groeien in gebed en meditatie tijd vraagt. Bij het mediteren gaat het erom wat we in de meditatie het meest moeten afleren, namelijk alle valse beelden die we van onszelf en van God hebben opgeven.

John Main verwijst naar een vioolsonate waarin de violist en zijn viool één worden met de intimiteit van de muziek. Het lijkt zo gemakkelijk om de viool te pakken en viool te spelen, maar het wordt alleen door het vele en regelmatig oefenen bereikt. Het is het regelmatig oefenen van vioolspelen, wel 4 tot 6 uur per dag, dat de violist ertoe brengt één te worden met zijn viool en de muziek. Het is deze intimiteit die ook binnen het proces van de meditatie plaatsvindt, mits men de meditatie niet ziet als middel maar als doel. Ieder dag weer opnieuw, geconcentreerd met liefde je mantra zeggen, steeds weer opnieuw.

Kom Heer kom! Je tweemaal per dag 20 tot 30 minuten afzonderen om Hem te ontmoeten, die op jou wacht. Ma-ra-na-tha. De luisterende mens wordt met de werkelijkheid van zijn bestaan geconfronteerd. Uiteindelijk brengt Hij je naar de ander, die Hij evenzeer bemint! Hij zet je op weg de schaduw die jij op de ander werpt van hem af te nemen en hem of haar weer met respect deel te maken van jezelf. Het is deze intimiteit die jou tot verzoening en ontmoeting transformeert.

Jan Tünnissen

Parelduiken

Eind september kwam er een nieuw boekje van Marga Haas uit:

Parelduiken, 52 bijbelse verrassingen voor het hele jaar

Een boekje met verhalen die vaak over ruimte gaan en over stilte. Marga citeert graag uit het gedichtengoed van Meister Eckhart. Zij trekt in haar korte stukjes vaak een lijn door naar het leven van ons mensen vandaag. Een andere wereld dan die van de Bijbel, maar verrassend weet zij een verbinding te leggen tussen toen en nu. Ik heb het met veel plezier gebruikt sinds september en wil het boekje warm aanbevelen.

Margriet van Raaij

Marga Haas, Parelduiken, 2018, Kok Boekencentrum, € 12,99.

Het was John Mains vaste overtuiging dat “Jezus zijn Geest gezonden heeft om in ons te wonen, om ons allen te maken tot heilige tempels: God die in ons woont ... We weten dan dat we delen in de natuur van God”. Zijn overtuiging werd gedeeld door de vroege Kerkvaders en toont ons derhalve dat we in essentie goed zijn. Hoe zouden we dat niet kunnen zijn, wanneer God in ons woont? Alle vroege Kerkvaders waren het met Clemens van Alexandrië eens dat: “Het woord van God werd mens, zodat je van een mens zou kunnen leren hoe je God wordt.”

Maar vanaf het midden van de 4de eeuw ontstond er een zienswijze ten aanzien van de schepping, die zich hiertegen verzette: God schiep alles uit het niets op een bepaald punt in de tijd – het dogma ‘creatio ex nihilo’. De conclusie die hieruit getrokken werd, was dat er dus geen overeenkomst tussen God en de mensheid bestond, maar in plaats daarvan een onoverbrugbare kloof – ons ‘beeld’ werd onherstelbaar beschadigd tijdens de zondeval en alleen Gods genade door Christus kon ons redden. Er was niets dat we zelf konden doen om onze ‘gelijkenis met God’ te herstellen, dus was zelfs contemplatief gebed van geen nut. Dit gezichtspunt zorgde ervoor dat de twee stromingen binnen het Christendom, die we in de vorige brief verkenden, nog verder uit elkaar dreven. Opnieuw werden de verdedigers van het contemplatief gebed verslagen.

Augustinus (354-430) formuleerde dit standpunt in het dogma van de ‘erfzonde’: mannen en vrouwen zijn fundamenteel zondig en zelfs de schepping is gemankeerd. De genade van God kon de mensheid en de schepping hun oorspronkelijke staat van essentiële goedheid niet teruggeven. Dit werd het officiële onderricht van de Kerk. Het leven werd in principe gezien als een strijd met de demonen en een leven van boetvaardigheid werd nodig geacht.

Maar die negatieve visie over de mensheid en de schepping is in tegenspraak met de woorden in Genesis en met het onderricht in de eerste drie eeuwen – en daarom ook niet conform aan het onderricht van Jezus. In die eerste visie werd contemplatie over de schepping – een volmaakte manifestatie van God – een eerste stap in het opstijgen naar God. Het staat ook haaks op Augustinus’ prachtige mystieke onderricht.

Op dit punt is het – gezien John Mains achtergrond – interessant te constateren dat in de Keltische traditie de nadruk bleef liggen op het beeld van God in ons, dus op onze wezenlijke goedheid, en de schoonheid en volmaaktheid van de Schepping. Het was zowel de Schepping als de Schrift, die het Goddelijke liet zien en ons tot God leidde. Clemens van Alexandrië zei het als volgt: “Christus vergoddelijkt ons door zijn hemelse onderricht”. Zo sluit John Main aan bij de vroege christelijke vaders en de Keltische traditie.

Toch blijft het geloof dat we in essentie zondig zijn, al eeuwen en tot op heden, overheersen.

Dit was de reden waarom John Main het zo betreurde, dat moderne mannen en vrouwen “de steun van een gemeenschappelijk geloof in hun essentiële goedheid, redelijkheid en innerlijke integriteit verloren zijn.” Meditatie, contemplatief gebed, leidt ons weer naar het bewustzijn “van het vermogen van de menselijke geest in plaats van naar de beperkingen van het menselijk leven.”

Hoewel we in de basis goed zijn, zijn we natuurlijk niet zonder gebreken. Ons ego, onze door God gegeven overlevingsstrategie, doet ons dwalen. De beste manier om onze ‘gelijkenis met God’ te herstellen is Jezus’ aansporing om alles achter te laten. Dit betekent dat we ons gewonde ego met al zijn gedachten en onvervulde behoeftes die een sluier van illusie creëren en zo onze wezenlijke goddelijke kern verbergen, zouden moeten laten gaan. In de stilte is genezing. John Main zegt in *Van Woord naar Stilte*: “dan zien we ernaar uit om Hem te volgen in de puurheid van ons hart.” Dit is niet iets wat we door onze eigen inspanningen doen. Voor John Main en de vroege christenen is Christus onze bemiddelaar en gids, de brug tussen schepping en Schepper. In het contemplatief gebed sluiten we ons aan bij Zijn gebed. Het brengt ons thuis, omdat er “slechts één gebed is – de stroom van liefde tussen de Geest van de verrezen Jezus en Zijn Vader – waarin we opgenomen worden.”

Foto: Marijke van der Giessen

Agenda 2019

16 maart Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

Thema bij deze ledenvergadering: **Byzantijnse Spiritualiteit**. Bart van Soest zal het thema inleiden en we lezen op de wijze van Lectio Divina sleutelteksten uit de Byzantijnse traditie.

De ledenvergadering wordt gehouden in de Emmaüskerk in Hilversum op zaterdag 16 maart

Inloop van 10.00 – 10.30 uur.

15 juni Themadag Dag Hammarskjöld

Onze themadag zal dit jaar gaan over leven, werk en spiritualiteit van **Dag Hammarskjöld (1905-1961)**.

Beatrijs Corveleijn (Claris) en medewerkster van het Titus Brandsma Instituut in Nijmegen, en zeer goed ingevoerd in het werk en de wereldbeschouwing van Dag Hammarskjöld, zal ons deze dag begeleiden. Met name zullen we teksten uit het boek Merkstenen bestuderen.

We houden deze dag in de Anna Kerk in Den Bosch, Boschmeersingel 26.

13 – 15 december Stilteretraite

Wij organiseren op deze dagen een Stilteretraite in de Willibrordsabij (ook genoemd Slangenburg) in Doetinchem. Aan de inhoudelijke invulling wordt nog gewerkt.

WCCM Nederland Begeleiders- en verdiepingsdag

WCCM NI organiseert een begeleiders- en verdiepingsdag op **zaterdag 9 februari 2018** in Amersfoort. Aanvang 10.00 uur. Ria Weyens uit Brugge, o.a. mede-auteur van Scheppende Overgave, zal komen spreken. Zie ook de website: <http://www.minnehof.be/wie-zijn-wij.php>

Meer informatie over de Begeleiders- en verdiepingsdag zal op de site en per mail worden verspreid. Opgave bij Herman Roos: roos.herman@me.com

Colofon

De digitale Nieuwsbrief is een uitgave van de
VERENIGING MEDITATIE VANUIT DE CHRISTELIJKE TRADITIE

Website: <http://www.meditatievanuitdechristelijkenetraditie.nl>

De Nieuwsbrief verschijnt 4x per jaar

Redactie

Joost van Buuren met hulp van Gonja Hikspoors, (j.buuren@upcmail.nl)

Kopij volgende Nieuwsbrief vóór 1 maart 2019 naar de redactie.

Abonnementen

Prijs per jaargang: € 10 op rekening NL43 SNSB 0944 9405 01
ten name van F.B.W. Marcus

Stuurgroep

Jan Tünnissen, voorzitter

Joost van Buuren, secretaris

Frieda Haitsma, stuurgroeplid

Stuurgroepmvct@gmail.com

Tel: 06-57 33 63 04

Oproep van de penningmeester

Beste lezer(es), check nog even of je je abonnementsgeld voor onze nieuwsbrief over 2018 (verschijnt ieder kwartaal) al hebt betaald. Het bedrag is € 10 per jaar. We sturen doorgaans geen aanmaningen om onszelf een hoop werk te besparen. We rekenen op je begrip en medewerking.